

12 FINANCIËN

Het exploitatieresultaat van Stichting Avans is over 2023 € 6,2 mln positief. Dat is € 13,7 mln beter dan begroot (€ 7,5 mln negatief). Deze afwijking is voornamelijk het gevolg van de volgende 4 factoren.

- Er is sprake van een lagere dan begrote personele inzet doordat vacatures bewust niet worden ingevuld, doordat tijdelijke contracten niet zijn verlengd en het natuurlijk verloop niet is vervangen. Hiermee wordt met name binnen de academies geanticipeerd op het teruglopen van de studentenaantallen. Hierin is daarnaast inbegrepen de mindere inzet voor Ambitie 2025, omdat implementatieactiviteiten

zijn doorgeschoven naar de komende jaren. Het gaat per saldo om een onderbesteding t.o.v. de begroting van € 10,0 mln.

- Het effect van de via de rijksbijdrage ontvangen loon- en prijscompensatie 2023 ten opzichte van de toename van de personele lasten als gevolg van de cao-hbo bedraagt € 2,6 mln. in vergelijking met de begroting.
- Door de voorziene terugloop in het studentenaantal is het onzeker of alle beoogde huisvestingsprojecten doorgang kunnen vinden. Daarom heeft voor een aantal beoogde bouwprojecten een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden in 2023 (€ 4,4 mln. negatief).
- Vanwege ontwikkelingen op de kapitaalmarkt ontvangen wij rente over onze liquide middelen; ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 was hier nog geen sprake van (€ 4,3 mln. positief).

Resultaat 2023

In vergelijking met 2022 is het resultaat voor 2023 € 4,6 mln minder positief. Deze afwijking kan verklaard worden door de in 2023 doorgevoerde

bijzondere waardevermindering voor beoogde huisvestingsprojecten (€ 4,4 mln negatief).

Intern budgetmodel

In ons interne budgetmodel staan de uitgangspunten voor de verdeling van middelen die bijdragen aan de meerjarige financiële continuïteit van Stichting Avans. De rijksbijdrage vormt onze belangrijkste inkomstenbron. Daarom gebruiken we voor het interne budgetmodel van onze reguliere academiebudgetten de sturingsprincipes van de rijksbekostiging. Daarnaast kent

het budgetmodel specifieke uitgangspunten, bijvoorbeeld voor de bekostiging van onderzoek en ondersteunende diensteenheden.

In lijn met de rijksbekostiging heeft ook de interne budgettering een lumpsum karakter. De reguliere budgetten zijn bedoeld voor de structurele activiteiten. Bedrijfsonderdelen kunnen op grond van een aanvraag ook budget krijgen voor

specifieke doeleinden, zogenaamde additionele budgetten, bijvoorbeeld voor innovatie.

In het kader van onze Ambitie 2025 is ook het interne budgetmodel aan verandering onderhevig.

Voor de onderzoeksactiviteiten is een nieuw budgetmodel in gebruik genomen met ingang van 2023; voor de voltijdacademies gebeurt dit vanaf 2024.

Financiële kengetallen

Het hoger onderwijs gebruikt de volgende ratio's om de financiële positie van de instelling te analyseren en te monitoren:

- liquiditeit ('current ratio'): vlottende activa / schulden op korte termijn
- solvabiliteit: eigen vermogen / totale vermogen
- omvang van de liquide middelen: de absolute omvang in m€

Er bestaan geen harde 'normratio's', wel worden door de Inspectie van het Onderwijs bandbreedtes gehanteerd.

De ratio's voor Stichting Avans inclusief signaleringsgrenzen:

	Stichting Avans		
	2023	2022	Signaleringsgrenzen
Liquiditeit	1,39	1,74	Minder dan 0,75
Solvabiliteit	64%	66%	Minder dan 30%
Absolute omvang liquide middelen (in € mln)	152	168	Minder dan € 2 mln.

De liquiditeit van Avans is hoger dan de signaleringsgrens door het hoge liquide middelensaldo. Dit saldo kunnen we inzetten om toekomstige (huisvestings)investeringen gedeeltelijk te financieren. De kasstroom over 2023 bedroeg € 16,8 mln negatief en wordt met name verklaard door de investeringen in de nieuwbouw Onderwijsboulevard 300 in 's-Hertogenbosch.

De solvabiliteit is eveneens hoger dan de signaleringsgrens, omdat Avans van oudsher een groot deel van de bezittingen kon financieren met

eigen vermogen. Daardoor hadden we eind 2023, met uitzondering van de afgesloten hypotheek voor Avans+, geen externe bancaire financiering.

Ondanks de negatieve kasstroom over 2023 bleef de omvang van de liquide middelen hoger dan de signaleringsgrens.

De beoogde (huisvestings)investeringen in de komende jaren, in combinatie met de implementatieactiviteiten rondom Ambitie 2025, leiden naar verwachting tot een daling van onze

liquiditeit en solvabiliteit in de komende jaren. Zie ook de [continuïteitsparagraaf](#).

Financiële instrumenten

Het merendeel van alle transacties van Avans vindt plaats in euro's. Het valutarisico wordt dan ook zeer laag ingeschat.

Avans kende eind 2023, met uitzondering van de hypotheek voor Avans+, enkel rentedragende vorderingen. Dat waren vooral termijndeposito's en een lening vanuit het private eigen vermogen. Al deze vorderingen en de afgesloten hypotheek hebben vaste rentepercentages. Het risico op schommelingen in de rente is daarmee

afgedekt. Het renterisico wordt daarmee zeer laag ingeschat.

Avans kent geen grote concentraties van kredietrisico. We vorderen vooral van individuele studenten en meestal ook nog op basis van voorfacturatie. We hebben binnen de organisatie bovendien maatregelen getroffen die ervoor zorgen dat vorderingen worden geïnd. Het kredietrisico wordt dan ook laag ingeschat.

Treasurybeleid

Avans voert de treasuryactiviteiten uit volgens het Treasurystatuut, gebaseerd op de [Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016](#). Avans heeft in het Treasurystatuut bewust gekozen om geen derivaten af te sluiten en zich te laten aanmerken als niet-professionele belegger. De centrale treasuryfunctie binnen de stichting beheert de liquiditeitsstroom.

Avans brengt haar overvloedige liquide middelen onder bij het ministerie van

Financiën ('schatkistbankieren'), met het oog op risicominimalisatie.

De financiële baten en lasten brengen naar verwachting geen grote risico's met zich mee. De rente op tegoeden is laag ingeschat. We hebben geen derivaten of andere risicovolle financiële producten in portefeuille.

Investeringsbeleid

Avans maakt voor haar investeringsbeleid onderscheid in reguliere vervangingsinvesteringen en beleidsrijke investeringen. Voor de vervangingsinvesteringen krijgen alle

bedrijfsonderdelen jaarlijks een budget. Voor beleidsrijke investeringen reserveren we gelden die we toekennen aan de hand van businesscases.

Continuïteitsparagraaf

Onderstaande tabellen geven een financiële doorkijk tot en met 2028. Voor de periode 2024 tot en met 2028 zijn de cijfers rechtstreeks

ontleend aan de vastgestelde en goedgekeurde meerjarenbegroting 2024-2028.

kengetallen per ultimo

	werkelijk 2023	begroot 2024	begroot 2025	begroot 2026	begroot 2027	begroot 2028
<i>Avans Hogeschool:</i>						
Aantal studenten (per 1-10)	31.538	30.882	30.531	30.267	29.974	29.789
<i>Personele bezetting in fte</i>						
<i>Avans Hogeschool:</i>						
Bestuur/ management (OOP)	55	55	55	55	55	55
Personeel primair proces (OP)	1.691	1.614	1.605	1.498	1.471	1.445
Ondersteunend personeel (OOP)	1.155	1.170	1.166	1.118	1.105	1.093
<i>Deelnemingen</i>	218	235	240	251	263	275
Geconsolideerde personele bezetting excl. stagiaires	3.120	3.074	3.066	2.921	2.894	2.868
<i>Avans Hogeschool:</i>						
OP-OOP-ratio	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Aantal studenten per fte personeel	10,9	10,9	10,8	11,3	11,4	11,5
Aantal studenten per fte onderwijzend personeel	18,6	19,1	19,0	20,2	20,4	20,6

Geconsolideerd:

	werkelijk 2023	begroot 2024	begroot 2025	begroot 2026	begroot 2027	begroot 2028
Gemiddelde personele last per fte (in € x 1.000)	100,2	107,3	107,2	107,4	107,5	107,6

Toelichting

Op 1 oktober 2023 waren er 31.538 studenten die hun collegegeld aan Avans betaalden (2022: 33.445; -/- 5,7%). Opvallend is dat de daling in eerstejaarsstudenten minder groot (-/- 2,8%) was dan de daling in doorstroom van studenten (-/- 7,0%). Met name de uitval na het eerste jaar was hoger dan in de voorgaande jaren, waarbij opgemerkt dat deze ten tijde van de coronapandemie historisch laag was. Op de langere termijn zal deze ontwikkeling naar verwachting leiden tot een daling van het bij Avans ingeschreven aantal studenten met ca. 1.750 studenten. Het gaat om een totale daling van 5,5% over een periode van 5 jaar (1-10-2028 vs. 1-10-2023).

Deze verwachte krimp in onze studentenaantallen maakt dat onze begrote personele bezetting zal afnemen. Vanaf 2026 is sprake van een grotere afname in de personele formatie, omdat dan de implementatieactiviteiten voor Ambitie 2025 naar verwachting afgerond worden.

Deze ontwikkelingen leiden er toe dat de begrote student/personeelsratio's een stijgend verloop laten zien. De OP-OOP ratio blijft redelijk stabiel.

De gemiddelde personele last (GPL) neemt toe van 2023 naar 2024 vanwege de cao-hbo en de ontwikkeling van de sociale lasten en pensioenpremies. De meerjarenbegroting is vervolgens gebaseerd op het begrote prijspeil 2024, waardoor de GPL redelijk stabiel is vanaf 2024.

Toelichting op de kernpunten in de staat van baten en lasten

- Aan het begin van de ambitieperiode hebben wij een meerjarig plan opgesteld en financiële ruimte gereserveerd voor de implementatie van Ambitie 2025. In de afgelopen jaren is gebleken dat wij, onder andere door krapte op de arbeidsmarkt, implementatieactiviteiten doorschuiven naar latere jaren. Dit heeft mede geresulteerd in de gerealiseerde overschotten in de afgelopen jaren. Wij voorzien daarom voor de komende jaren tekorten als gevolg van de implementatie; wij zetten ons eigen vermogen gedeeltelijk in voor de financiering hiervan.
- De (verwachte) daling van de studentenaantallen leidt tot een daling van de totale begrote baten. Deze daling wordt vanaf 2026 tenietgedaan door de begrote groei in de opbrengst werk voor derden. Deze groei heeft betrekking op de omzet van Avans+ en de groei in subsidie-inkomsten als gevolg van onze onderzoeksambitie.

Staat van baten en lasten (x 1000)

	werkelijk 2023	begroot 2024	begroot 2025	begroot 2026	begroot 2027	begroot 2028
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdrage	302.132	303.005	284.271	282.283	282.746	281.167
Overige overheidsbijdragen en subsidies	7.344	1.710	546	546	546	546
Collegegelden	60.514	64.141	71.119	70.392	69.774	69.198
Baten in opdracht van derden	31.537	35.194	38.557	42.508	46.552	48.740
Overige baten	7.341	3.485	3.291	3.341	3.596	4.080
Totaal baten	408.868	407.535	397.784	399.070	403.214	403.731
Lasten						
Personeelslasten	312.459	329.941	328.815	313.885	311.126	308.594
Afschrijvingen	22.749	23.371	26.468	30.193	30.839	32.156
Huisvestingslasten	22.691	21.234	21.372	19.409	18.125	18.018
Overige lasten	49.141	48.757	48.957	49.706	45.966	44.377
Totaal lasten	407.040	423.303	425.612	413.193	406.056	403.145
Saldo baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	1.828	-15.768	-27.828	-14.123	-2.842	586
Saldo financiële bedrijfsvoering	4.325	2.868	628	-577	-658	-586
Totaal resultaat	6.153	-12.900	-27.200	-14.700	-3.500	-

- Door het vervallen van de korting op de collegegelden voor de eerstejaarsstudenten met ingang van 2024/2025 is sprake van een oplopende opbrengst uit collegegelden ondanks een begrote krimp in het aantal studenten. Tegelijkertijd daalt de rijksbijdrage als zodanig door het vervallen van de compensatie voor deze korting.
- De personeelslasten stijgen in eerste instantie door het effect van de cao-hbo en de ontwikkeling van de sociale lasten en pensioenpremies. Daarna is sprake van een daling van het aantal studenten en de afronding van de implementatieactiviteiten van Ambitie 2025 in 2026.
- De afschrijvingslasten stijgen door investeringen in gebouwen. Zie ook de toelichting op de kernpunten in de balans. Binnen de huisvestingslasten wordt tegelijkertijd een daling van de kosten voorzien door het afstoten van huurpanden.
- In het saldo van de financiële bedrijfsvoering zijn de rentekosten zichtbaar van de aan te trekken externe financiering voor de begrote investeringen.

Balans per ultimo (x 1000)

	werkelijk	begroot	begroot	begroot	begroot	begroot
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	€	€	€	€	€	€
<i>Vaste activa</i>						
Immateriële vaste activa	-	232	232	232	232	232
Materiële vaste activa	214.014	271.838	303.144	288.673	277.260	267.341
Financiële vaste activa	1.647	1.071	1.035	999	963	927
Totaal vaste activa	215.661	273.141	304.411	289.904	278.455	268.500
<i>Vlottende activa</i>						
Vorraden	39	38	38	38	38	38
Vorderingen	18.215	18.961	18.944	18.932	18.932	18.932
Liquide middelen	151.538	72.408	62.967	58.958	64.081	71.336
Totaal vlottende activa	169.792	91.407	81.949	77.928	83.051	90.306
Totaal activa	385.453	364.548	386.360	367.831	361.506	358.806
<i>Eigen vermogen</i>						
Wettelijke reserve	0	232	232	232	232	232
Algemene reserve publiek	123.278	137.657	137.846	131.903	130.291	128.303
Algemene reserve privaat	14.743	15.167	16.165	17.478	19.122	21.110
Bestemmingsreserves publiek	107.165	81.698	53.311	43.241	39.709	39.709
Bestemmingsfonds privaat	120	122	122	122	122	122
Totaal eigen vermogen	245.306	234.876	207.676	192.976	189.476	189.476
Voorzieningen	17.146	18.044	17.891	17.297	17.272	17.272
Langlopende schulden	800	400	50.000	47.500	45.000	42.500
Kortlopende schulden	122.201	111.228	110.793	110.058	109.758	109.558
Totaal passiva	385.453	364.548	386.360	367.831	361.506	358.806

Toelichting op de kernpunten in de balans

- De materiële vaste activa nemen toe als gevolg van investeringen in gebouwen. Dat komt vooral door nieuwbouwplannen in 's-Hertogenbosch. De totale begrote projectmatige huisvestings- en inrichtingsinvesteringen voor de jaren 2024-2028 bedragen € 121 mln. Deze investeringen zijn fors lager dan voorgaand jaar voorzien als gevolg van de verwachte krimp van de studentenaantallen.
- Door grote investeringen zal het saldo van de vlottende activa vanaf 2024 in omvang afnemen. Het beeld is dat Stichting Avans in 2025 externe financiering nodig heeft om de huisvestingsplannen te financieren en een goede liquiditeitsratio te blijven realiseren. Deze externe financiering is gepresenteerd als langlopende schuld.
- Het totale eigen vermogen daalt als gevolg van de begrote negatieve exploitatieresultaten. Daarbinnen daalt de bestemmingsreserve publiek als gevolg van de begrote negatieve exploitatieresultaten; deze worden immers in mindering gebracht op de algemene reserves. De algemene reserve privaat muteert met het geconsolideerde resultaat van Avans Contractactiviteiten B.V.. Ultimo 2023 bedraagt het normatieve publiek eigen vermogen (signaleringswaarde) m€ 289; het publieke eigen vermogen bedraagt m€ 230; dit maakt dat Avans geen bovenmatig publiek eigen vermogen kent. Met de begrote tekorten is eveneens niet de verwachting dat in de komende jaren wel sprake zal zijn van bovenmatig publiek eigen vermogen.

Overige rapportages

1. Rapportage en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. Een beschrijving van de wijze waarop het interne risicobeheersingsstelsel is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert, staat in de paragraaf [Risicomanagement](#) in hoofdstuk 9.
2. Ook de beschrijving van de risico's en onzekerheden inclusief eventuele maatregelen staan vermeld in [dezelfde paragraaf](#) in hoofdstuk 9.
3. Het verslag van het [toezichthoudend orgaan](#) staat eveneens in genoemde paragraaf in hoofdstuk 9.

Private activiteiten

Nagenoeg alle private activiteiten van Stichting Avans vinden plaats binnen Avans Hogeschool B.V., een 100% deelneming bekend onder de naam Avans+. Voor een overzicht van de private activiteiten binnen Avans Hogeschool wordt verwezen naar de verantwoording over de Notitie Helderheid thema 2.

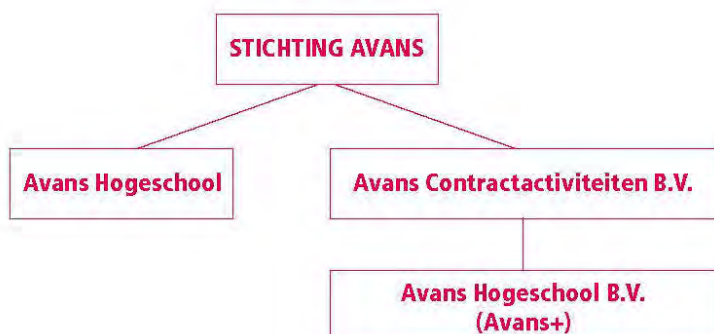
Avans+

Avans+ verzorgt cursussen en contractonderwijs op hbo-niveau op commerciële basis voor derden. Na 2022, waarin zowel de omzet als het resultaat tegenviel, is de omzetgroei van de afgelopen jaren van Avans+ wederom doorgezet in 2023. Ook het resultaat is weer opgetrokken naar het niveau van de afgelopen jaren. Na een tegenvallend 2022 heeft Avans+ zich snel weer opgepakt en zijn de resultaten weer in lijn met de begroting en in lijn met de continuïteit die Avans+ de afgelopen jaren heeft laten zien. Die continuïteit biedt veel vertrouwen in de toekomst. Het vermogen om snel

en effectief te reageren op tegenslagen geeft veel vertrouwen. De komende jaren groeit Avans+ naar verwachting steeds verder door. Dat bestendigt de stabiele positie van Avans+ in de totale markt.

De deelneming heeft eigen medewerkers in dienst en huurt daarnaast externe docenten in voor hun specifieke kennis. Als medewerkers van Avans Hogeschool worden ingezet, gebeurt dit op basis van detachering en op beperkte schaal. Andersom kunnen medewerkers van Avans+ op contract- of tijdelijke basis werkzaamheden bij Avans Hogeschool verrichten. In elke situatie vindt facturering plaats van de werkelijke kosten, zonder winsttoegmerk.

Avans+ is niet gevestigd binnen de gebouwen van Avans Hogeschool. Wanneer Avans+ gebruikmaakt van de faciliteiten van Avans Hogeschool gebeurt dat tegen betaling alsof het om een derde gaat ('at arm's length').

ANBI

Avans Hogeschool voldoet aan de status van algemeen nut beogende instelling. Deze ANBI-status verkrijgt een organisatie wanneer ze zich voor minstens 90% inzet voor het algemeen nut. Deze status geeft een organisatie fiscale en financiële voordelen. Voor meer informatie zie de [website](#).